

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2005, Ν.122(Ι)/2003,
Ν.239(Ι)/2004, Ν.143(Ι)/2005
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ Αρ. 01/2006, ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ
26 ΤΟΥ Ν.122(Ι)/2003

ΔΗΛΩΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχει το Άρθρο 26(1)(α) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2005 και το άρθρο 4 των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού) Κανονισμών του 2004, ΚΔΠ.472/2004, και λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια που λήφθηκαν μετά τη δημοσίευση του Προσχεδίου της πιο πάνω αναφερόμενης Δήλωσης Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογίας Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού, εκδίδει την ακόλουθη Ρυθμιστική Απόφαση.

1.0 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Κύπρο έχει οργανωθεί σε τομείς που υπόκεινται στις ακόλουθες ρυθμίσεις:

- 1.1 Ο τομέας της Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι ελεύθερος (μετά από αδειοδότηση από τη ΡΑΕΚ).
- 1.2 Ο τομέας Μεταφοράς (δίκτυα υψηλής τάσης από 66KV και άνω) έχει μονοπωλιακή δομή. Αποκλειστική κυριότητα των παγίων του Συστήματος Μεταφοράς, περιλαμβανομένων των αναβαθμίσεων, της συντήρησης, των επιδιορθώσεων και των επεκτάσεων του, έχει η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), ενώ αποκλειστικό δικαίωμα λειτουργίας, διαχείρισης και μέριμνας για την ανάπτυξη του, έχει ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ). Τα τιμολόγια για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς είναι ρυθμιζόμενα.
- 1.3 Ο τομέας Διανομής (δίκτυα μέσης και χαμηλής τάσης) έχει επίσης μονοπωλιακή δομή. Αποκλειστική κυριότητα των παγίων του Συστήματος Διανομής και αποκλειστικό δικαίωμα διατήρησης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης του, έχει η ΑΗΚ. Τα τιμολόγια για τη χρήση του Συστήματος Διανομής είναι ρυθμιζόμενα.
- 1.4 Ο τομέας της Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας διακρίνεται στην προμήθεια σε Επιλέγοντες Καταναλωτές και προμήθεια σε Μη Επιλέγοντες Καταναλωτές. Αποκλειστικός προμηθευτής των μη επιλεγόντων καταναλωτών είναι η ΑΗΚ και τα σχετικά τιμολόγια είναι ρυθμιζόμενα. Η προμήθεια σε επιλέγοντες καταναλωτές είναι ελεύθερη και γίνεται στα πλαίσια διμερών εμπορικών συμβολαίων, από αδειούχους Προμηθευτές με ρυθμιζόμενες τιμές. Η ΑΗΚ ως Προμηθευτής τελευταίου καταφυγίου δημοσιεύει τα σχετικά τιμολόγια.

Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται μόνο από επιχειρήσεις που έχουν στην κυριότητα τους επαρκές δυναμικό παραγωγής εγκατεστημένο στη Δημοκρατία.

- 1.5 Ο τομέας Παραγωγής της ΑΗΚ προμηθεύει τον τομέα Προμήθειας της ΑΗΚ με βάση εσωτερική τιμολόγηση που αντανακλά το κόστος παραγωγής και το οποίο πιστοποιείται και εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ στα πλαίσια του λογιστικού διαχωρισμού της ΑΗΚ.
- 1.6 Δαπάνες που αφορούν Υπηρεσίες Δημόσιας Ωφέλειας [Άρθρο 88, Νόμος 122(Ι)/2003] και δαπάνες Παροχέα Καθολικής Υπηρεσίας [Άρθρο 101, Νόμος 122(Ι)/2003] ανακτώνται με διακριτό τρόπο στα πλαίσια των συναλλαγών που διαχειρίζεται ο ΔΣΜ ή άλλως πως.
- 1.7 Εφαρμόζεται κάθετος λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής και Προμήθειας για τις καθετοποιημένες επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, εφαρμόζεται οριζόντιος λογιστικός διαχωρισμός μεταξύ δραστηριοτήτων σχετικών με την ηλεκτρική ενέργεια και κάθε άλλη δραστηριότητα.

2.0 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟ

Η Μεθοδολογία Διατιμήσεων βασίζεται στα εξής:

- ✓ Στην Οδηγία 96/92/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2003/54/ΕΚ της 26/06/2003
- ✓ Στη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 81/924/ΕΟΚ της 27/10/1981
- ✓ Στον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003 (Ν.122(Ι)/2003)
- ✓ Στο σχετικό Κανονισμό, ΚΔΠ 472/2004, «Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού»
- ✓ Στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού
- ✓ Στις διεθνείς αρχές για τις Διατιμήσεις της Ηλεκτρικής

2.1 ΟΔΗΓΙΑ 2003/54/ΕΚ

Η Οδηγία 2003/54/ΕΚ της 26^{ης} Ιουνίου 2003 αναφέρεται στους κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και καταργεί την Οδηγία 96/92/ΕΚ.

Σύμφωνα με την Οδηγία 2003/54/ΕΚ και την Κυπριακή Νομοθεσία έχει δημιουργηθεί ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ), με σκοπό τη διαχείριση και λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς.

Σημαντική ευθύνη του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς είναι η κατανομή φορτίων στις εγκαταστάσεις παραγωγής η οποία πρέπει να γίνεται βάσει κριτηρίων που λαμβάνουν υπόψη τις διμερείς Συμβάσεις των Παραγωγών, των Παραγωγών από ΑΠΕ (Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας), την οικονομική προτεραιότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής καθώς και τεχνικούς περιορισμούς του Συστήματος Μεταφοράς.

Τα τιμολόγια για την παροχή των υπηρεσιών της εξισορρόπησης του φορτίου και της χρέωσης των χρηστών του Συστήματος Μεταφοράς θα καταρτίζονται με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος και θα δημοσιεύονται.

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕΚ) έχει την ευθύνη για την έγκριση των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των διατιμήσεων Χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής. Οι εν λόγω διατιμήσεις θα επιτρέπουν έσοδα για την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο Σύστημα Μεταφοράς και στο Σύστημα Διανομής κατά τρόπο ώστε οι επενδύσεις αυτές να εξασφαλίζουν την ασφάλεια, τη βιωσιμότητα και την ποιότητα των δικτύων.

Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να απαιτεί από τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς ή/και Διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τα τιμολόγια προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι είναι αναλογικά και εφαρμόζονται αμερόληπτα.

2.2 Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2003

Ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2003 (Ν.122(Ι)/2003) μεταφέρει στην Κυπριακή νομοθεσία την Οδηγία 2003/54/ΕΚ και συγκεκριμένα με βάση το νόμο αυτό:

- ✓ Εγκαθιδρύεται η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)
- ✓ Δημιουργείται ο θεσμός του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς
- ✓ Ρυθμίζεται η πρόσβαση τρίτων στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής
- ✓ Επιτρέπεται η εισαγωγή Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας
- ✓ Ρυθμίζονται θέματα προστασίας καταναλωτή σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια

Η ΡΑΕΚ, μεταξύ άλλων αρμοδιοτήτων της, έχει εξουσία και αρμοδιότητα να:

- ✓ Διασφαλίζει όπως οι Κανόνες Μεταφοράς/Διανομής και οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού διαμορφώνονται και εγκρίνονται
- ✓ Ρυθμίζει τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εφαρμόζονται από τους αδειούχους για οποιοσδήποτε υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των αδειών τους

Στο Μέρος V του Νόμου, Διατιμήσεις και Χρεώσεις αναφέρονται οι αρχές που διέπουν τις διατιμήσεις και χρεώσεις για την ηλεκτρική ενέργεια. Συγκεκριμένα, βάσει του άρθρου 31(Ι) «όλες οι διατιμήσεις και χρεώσεις για υπηρεσίες που προνοούνται από τον Ν.122(Ι)/2003 αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής υπηρεσιών αυτών και δεν οδηγούν σε δυσμενή διάκριση μεταξύ των αγοραστών των υπηρεσιών αυτών».

Σύμφωνα με το άρθρο 32, οι διατιμήσεις και χρεώσεις που εισπράττουν πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια δυνάμει του Ν.122(Ι)/2003 για τις υπηρεσίες που παρέχουν, καθορίζονται με κανονισμούς και με τη προβλεπόμενη μεθοδολογία που αποφασίζεται από τη ΡΑΕΚ και αντικατοπτρίζουν τα έξοδα και συμπεριλαμβάνουν εύλογο κέρδος. Συγκεκριμένα, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια δύνανται να ανακτούν όλα τα έξοδα που εύλογα ανακύπτουν από τη διεξαγωγή των εργασιών της επιχείρησής τους πάνω σε αποδοτική βάση, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων των ακόλουθων:

- (α) Το κόστος των καυσίμων, ημερομισθίων και μισθών και άλλων λειτουργικών εξόδων και εξόδων συντήρησης
- (β) Την πρόβλεψη για κεφαλαιουχική απόσβεση
- (γ) Την εύλογη απόδοση του χρησιμοποιηθέντος κεφαλαίου
- (δ) Τα έξοδα που προκύπτουν από τις Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας που επιβάλλονται στον κάτοχο αδείας σύμφωνα με τον Ν.122(Ι)/2003, ή άλλους Νόμους
- (ε) Έξοδα που προκύπτουν από την παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα των ανωτέρω, όταν η ΡΑΕΚ αποφασίζει για το κατάλληλο επίπεδο των διατιμήσεων ή άλλων χρεώσεων, λαμβάνει υπόψη της και τα ακόλουθα:

- ✓ Την προστασία των καταναλωτών ενάντια σε μονοπωλιακές τιμές
- ✓ Την ενθάρρυνση της αποδοτικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια

Στα Άρθρα 50, 52(γ) και 56 ορίζονται τα επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη των Συστημάτων Μεταφοράς & Διανομής και συγκεκριμένα αναφέρεται ότι ο Ιδιοκτήτης των Συστημάτων Μεταφοράς & Διανομής εισπράττει έσοδα, που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την άδεια του. Τα έσοδα αυτά που προέρχονται από διατιμήσεις και χρεώσεις εγκρίνονται από τη ΠΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 85 του Νόμου 122(Ι)/2003.

Το άρθρο 85 αναφέρεται στις χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και Διανομής. Οι ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τη ΠΑΕΚ προνοούν τόσο για τις μεθόδους όσο και για τη μορφή των χρεώσεων που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις που ετοιμάζονται από το Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Διανομής.

Η χρέωση για τη σύνδεση ή τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς ή του Συστήματος Διανομής, υπολογίζεται σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΠΑΕΚ έτσι ώστε να καθίσταται δυνατό, όπως προνοείται στο Άρθρο 85(5), να ανακτήσει ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής:

- (α) Τη νενομισμένη αναλογία των εξόδων που υφίσταται άμεσα ή έμμεσα για την εκτέλεση των αναγκαίων έργων
- (β) Ένα εύλογο ποσοστό απόδοσης του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν τα έξοδα αυτά

Η ΠΑΕΚ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να καθορίζει τι συνιστά νενομισμένη αναλογία και εύλογο ποσοστό απόδοσης.

Επίσης στο άρθρο 67 αναφέρεται ότι τα επιτρεπόμενα έσοδα του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΠΑΕΚ και παραχωρούνται στον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς για κάλυψη οποιουδήποτε μέρους ή και του συνόλου, εάν υπάρχει επάρκεια, των σχετικών δαπανών στις οποίες υποβάλλεται ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς.

Επισημαίνεται ότι ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 64, θέτει στη διάθεση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς τους αναγκαίους πόρους για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης, του προσωπικού και των υποστατικών του. Αυτά καθορίζονται στον Ετήσιο Προϋπολογισμό του ΔΣΜ.

3.0 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ρύθμιση των Διατιμήσεων ηλεκτρικής ενέργειας διενεργείται με γνώμονα τη μεγιστοποίηση του μακροχρόνιου οφέλους της ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής Οικονομίας, την Προστασία των Καταναλωτών, την εξυπηρέτηση των Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας και την εξασφάλιση απρόσκοπτου και ομαλού Ενεργειακού Εφοδιασμού.

Στα πλαίσια αυτά, η ρύθμιση των Διατιμήσεων ηλεκτρικής ενέργειας επιχειρεί την επίτευξη των ακόλουθων κύριων στόχων:

- 3.1 Να αντανakλούν το πραγματικό κόστος κάθε τομέα ηλεκτρικής ενέργειας.
- 3.2 Να μην ενθαρρύνεται η περιττή κατανάλωση αλλά τουναντίον να ενθαρρύνεται η εξοικονόμηση ενέργειας.
- 3.3 Να ενθαρρύνεται η μεγιστοποίηση στην αξιοποίηση εξοπλισμού και εγκαταστάσεων.
- 3.4 Να παρέχουν στους φορείς της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας επαρκή κίνητρα ώστε οι φορείς αυτοί να βελτιστοποιούν το κόστος των υπηρεσιών που παρέχουν.
- 3.5 Να εξασφαλίζεται η ανταγωνιστικότητα των υπηρεσιών που παρέχονται.
- 3.6 Να μη δημιουργούνται διακρίσεις μεταξύ καταναλωτών.
- 3.7 Να μη στρεβλώνεται ο ανταγωνισμός.
- 3.8 Να εμφανίζονται στα τιμολόγια, με τρόπο διαφανή και διακριτό, οι επιπτώσεις που τυχόν έχουν στις Διατιμήσεις ηλεκτρικής ενέργειας οι εφαρμογές άλλων αποφάσεων πολιτικής (π.χ. ΑΠΕ).
- 3.9 Η δομή των τιμολογίων και τα συνιστώσα στοιχεία τους να είναι όσο το δυνατό πιο απλά και κατανοητά.
- 3.10 Η εξέλιξη των τιμών να είναι προβλεπτή και να αποφεύγονται οι απότομες διακυμάνσεις που δημιουργούν αβεβαιότητα στους επενδυτές και στους καταναλωτές.

Η ρύθμιση των τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας εντάσσεται μέσα σε μια συνεχή διαδικασία κατά την οποία παρακολουθούνται οι εξελίξεις στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σε εθνικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και ελέγχεται και αξιολογείται η διαμόρφωση του κόστους των παρεχομένων υπηρεσιών. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει περιοδικές αναπροσαρμογές τόσο των επιπέδων τιμών όσο και της μεθοδολογίας.

Μέσα στα πλαίσια της Μεθοδολογίας, οι τιμές θα μπορούν να αναπροσαρμόζονται πάνω σε ετήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τον πληθωρισμό (π.χ. δείκτη τιμών καταναλωτή) και άλλα απρόβλεπτα γεγονότα καθώς και τη μεταβολή της παραγωγικότητας του τομέα ενώ σε μηνιαία βάση πρέπει να υπάρχει ρήτρα αναπροσαρμογής των τιμών λόγω μεταβολής του κόστους των καυσίμων που καταναλώνονται για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι Διατιμήσεις θα αναπροσαρμόζονται πάνω σε πενταετή βάση ώστε να λαμβάνονται υπόψη αλλαγές στη διάρθρωση του μακροχρόνιου κόστους και της δομής της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας.

4.0 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

Ο σκοπός της παρούσας Μεθοδολογίας είναι η διαμόρφωση μιας αποτελεσματικής πολιτικής Διατιμήσεων, η οποία εντασσόμενη μέσα στο διαμορφωμένο νέο ελευθεροποιημένο περιβάλλον της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κύπρου θα επιτυγχάνει τα ακόλουθα:

- (1) Την άριστη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων σχετικών πόρων της Κύπρου.
- (2) Την ίση μεταχείριση των καταναλωτών που έχουν κοινά ηλεκτρικά χαρακτηριστικά και τροφοδοτούνται κάτω από τις ίδιες ηλεκτρικές συνθήκες ανεξάρτητα από τη γεωγραφική τους θέση.
- (3) Τη διαφάνεια της τιμολογιακής πολιτικής και των Διατιμήσεων.
- (4) Τη διαχρονική εφαρμογή τους ώστε να εξασφαλισθεί η ομαλή αποδοχή τους από όλους τους καταναλωτές.
- (5) Την ομαλή μετάβαση από τις μέχρι τώρα ισχύουσες Διατιμήσεις στις νέες.

Η εφαρμογή της Μεθοδολογίας θα πραγματοποιηθεί μέσα στις αρχές που καθορίζονται από το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέσα στις γενικότερες οικονομικές, αναπτυξιακές και λειτουργικές συνθήκες.

Η παρούσα Μεθοδολογία καλύπτει τα πιο κάτω:

- (α) Διατιμήσεις για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς και του Συστήματος Διανομής.
- (β) Διατιμήσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας (Προμήθεια) προς Επιλέγοντες και Μη Επιλέγοντες Καταναλωτές στην Υψηλή, Μέση και Χαμηλή Τάση.
- (γ) Προσαυξήσεις για τις Υπηρεσίες Δημόσιας Ωφέλειας, Ανενεργών Επενδύσεων, Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής.
- (δ) Προσαυξήσεις που αφορούν τις δαπάνες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, τις δαπάνες για βασικές Επικουρικές Υπηρεσίες (π.χ. ρύθμιση συχνότητας, λειτουργικές εφεδρείες, ρύθμιση τάσης και επανεκκίνηση μετά από ολική σβέση) και τις δαπάνες για Μακροχρόνια Εφεδρεία.

5.0 ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ

Η ρύθμιση των τελικών Διατιμήσεων ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται με στόχο τη μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής Οικονομίας, τη βέλτιστη χρησιμοποίηση των παγίων και των δεσμευμένων πόρων για την ανάπτυξη και τη συντήρηση των Μονάδων Παραγωγής, των Δικτύων Μεταφοράς και Διανομής, την Προστασία των Καταναλωτών, την εξυπηρέτηση των Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας και την εξασφάλιση απρόσκοπτου και ομαλού Ενεργειακού Εφοδιασμού.

Η ρύθμιση των Διατιμήσεων έχει ως βασικό σκοπό την ευθυγράμμιση των κινήτρων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες ηλεκτρικής ενέργειας με τα συμφέροντα των καταναλωτών. Η ρύθμιση των διατιμήσεων θα διενεργείται με τρόπο ώστε να επιβραβεύονται οι πλέον αποδοτικοί φορείς της αγοράς αλλά και οι πλέον συνειδητοποιημένοι καταναλωτές.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Διατιμήσεις Ηλεκτρικής Ενέργειας πρέπει αναλυτικά, να επιδιώκουν την επίτευξη των ακόλουθων στόχων με συνθετικό τρόπο:

- (1) Να αντανakλούν τα εύλογα έξοδα κάθε ηλεκτρικής δραστηριότητας σε αποδοτική βάση.
- (2) Να παρέχουν στους φορείς της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας επαρκή κίνητρα ώστε να βελτιστοποιούν το κόστος των υπηρεσιών που παρέχουν και το επίπεδο του κόστους να προσαρμόζεται, ώστε να συγκλίνει προς το αντίστοιχο κόστος της διεθνούς βέλτιστης πρακτικής. Παράλληλα, να παρέχουν στους φορείς τη δυνατότητα να εξασφαλίζουν τη χρηματοοικονομική ισορροπία και βιωσιμότητα των επιχειρήσεων τους.

- (3) Να εξασφαλίζουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε το βιοτικό επίπεδο των καταναλωτών και το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας των Κυπριακών επιχειρήσεων να συγκλίνουν προς τα αντίστοιχα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (4) Να μη δημιουργούνται διακρίσεις μεταξύ καταναλωτών της ίδιας κατηγορίας και να αποφεύγονται άμεσα ή έμμεσα οι σταυροειδείς επιδοτήσεις (διεπιδοτήσεις) μεταξύ καταναλωτών και μεταξύ διαφορετικών δραστηριοτήτων του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας.
- (5) Να μη δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ επιλεγόντων και μη επιλεγόντων καταναλωτών.
- (6) Να μη στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και να μη δρουν αποτρεπτικά όσον αφορά την είσοδο νέων επιχειρήσεων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- (7) Να εμφανίζουν με τρόπο διαφανή και διακριτό τις επιπτώσεις που τυχόν έχουν στις τιμές των δραστηριοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας η εφαρμογή άλλων αποφάσεων πολιτικής, όπως η τροφοδότηση απομακρυσμένων περιοχών, η προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Συμπαγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, η προστασία του περιβάλλοντος, η διασφάλιση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και λοιπά.
- (8) Να έχουν δομές οι οποίες να παρέχουν τη δυνατότητα στους καταναλωτές εύκολα να αναγνωρίζουν το κόστος που τους προκαλεί κάθε χρέωση και παρεχόμενη υπηρεσία, για να μπορούν να εκτιμήσουν την αντικειμενικότητα υπολογισμού των τιμών και να μπορούν εύκολα να επιλέγουν μεταξύ εναλλακτικών διατιμήσεων με διαφορετικά χαρακτηριστικά έτσι ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες τους με τον πιο οικονομικό τρόπο.
- (9) Να επιτρέπουν σε όλους τους καταναλωτές να επωφελούνται από τη βελτίωση και την αποδοτικότερη ανάπτυξη και λειτουργία των δραστηριοτήτων της ηλεκτρικής αγοράς.
- (10) Να διαμορφώνονται λαμβάνοντας υπόψη ένα ελάχιστο αποδεκτό επίπεδο παρεχομένων υπηρεσιών (Standard of Service), ώστε ο καταναλωτής να γνωρίζει, ανεξάρτητα από τις εναλλακτικές διατιμήσεις που μπορεί να επιλέξει, τις ελάχιστες υποχρεώσεις των φορέων της αγοράς προς αυτόν.

- (11) Να επιτρέπουν την πρόβλεψη της εξέλιξης των τιμών ώστε να αποφεύγονται οι απότομες διακυμάνσεις που δημιουργούν αβεβαιότητα στους επενδυτές και στους καταναλωτές.

6.0 ΓΕΝΙΚΗ ΔΟΜΗ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΟΛΕΣ οι τελικές διατιμήσεις προς ΟΛΟΥΣ τους Καταναλωτές από ΟΛΟΥΣ τους Προμηθευτές είναι ρυθμιζόμενες και εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ. Στο παρόν στάδιο αυτό ισχύει ιδιαίτερα στην περίπτωση της ΑΗΚ, λόγω αφενός της δεσπίζουσας θέσης που κατέχει στην αγορά όσον αφορά τους επιλέγοντες καταναλωτές αλλά και αφετέρου γιατί η ΑΗΚ είναι ο αποκλειστικός προμηθευτής των δεσμευμένων καταναλωτών.

Οι διατιμήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που αναφέρονται σε προϊόντα και υπηρεσίες για τους τελικούς καταναλωτές μπορεί να διαφοροποιούνται μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών καταναλωτών ανάλογα με τα ηλεκτρικά χαρακτηριστικά τους αλλά δεν μπορεί να διαφοροποιούνται ανάλογα με τη θέση του καταναλωτή εντός της Κυπριακής επικράτειας. Επίσης δεν μπορεί να είναι δυσανάλογες σε σχέση με τα σχετικά έξοδα για την παροχή αυτών των προϊόντων ή/και υπηρεσιών.

Κάθε διατίμηση προμήθειας σε καταναλωτή πρέπει να περιλαμβάνει με διακριτό τρόπο χρεώσεις για τα ακόλουθα στοιχεία και μπορεί να περιέχει και ένα εύλογο κέρδος:

- 6.1 Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που αντανakλά το κόστος Παραγωγής και που μπορεί να κατανέμεται σε σκέλος ισχύος και σε σκέλος ενέργειας.
- 6.2 Χρήση του Συστήματος Μεταφοράς
- 6.3 Χρήση του Συστήματος Διανομής στη Μέση Τάση, εφόσον ο καταναλωτής συνδέεται στη Μέση Τάση.
- 6.4 Χρήση του Συστήματος Διανομής στη Χαμηλή Τάση, εφόσον ο καταναλωτής συνδέεται στη Χαμηλή Τάση.
- 6.5 Υπηρεσίες Εμπορολογιστικής Διαχείρισης που αντανakλούν το κόστος της εμπορολογιστικής διαχείρισης του καταναλωτή από τον προμηθευτή του.
- 6.6 Παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών, εφόσον υπάρχουν επικουρικές υπηρεσίες που παρέχονται ειδικά στον συγκεκριμένο καταναλωτή (όπως άεργος ισχύς) επιπλέον των Επικουρικών Υπηρεσιών που παρέχονται γενικά στο Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, ή ακόμα εκπτώσεις για τη συγκεκριμένη κατανάλωση επειδή ο συγκεκριμένος καταναλωτής παρέχει επικουρική υπηρεσία στο Σύστημα Μεταφοράς όπως η αποδοχή από τον πελάτη διακοπτόμενης διατίμησης.

- 6.7 Κάλυψη των δαπανών για την παροχή Υπηρεσιών Δημόσιας Ωφέλειας ή για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ή/και Συστημάτων Συμπαράγωγής και οι οποίες επιμερίζονται σε όλους τους πελάτες, στο μέτρο που δεν καλύπτονται από άλλους πόρους, π.χ. κρατικός προϋπολογισμός, ειδικά ταμεία, κλπ.

Για κάθε ένα από τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να καλύπτεται η συνολική αξία όλων των εύλογων εξόδων τα οποία διενεργούνται κατά τη διεξαγωγή των σχετικών εργασιών σε αποδοτική βάση, για την παροχή της αντίστοιχης υπηρεσίας.

7.0 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ

7.1 ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ

Οι ρυθμιζόμενες Διατιμήσεις είναι οι ακόλουθες:

- Δ-ΧΣ Διατίμηση χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς (66kV και άνω) την οποία εφαρμόζει ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς. Η χρέωση για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς αφορά όλους τους Καταναλωτές που εξυπηρετούνται μέσω του Συστήματος Μεταφοράς. Η χρέωση περιλαμβάνει το Συνολικό αντάλλαγμα για την ΑΗΚ ως Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς στο οποίο συνυπολογίζεται το λειτουργικό κόστος, οι αποσβέσεις των επενδύσεων, η απόδοση των απασχολούμενων κεφαλαίων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, πιθανά κίνητρα για την οικονομική αποδοτικότητα του Συστήματος Μεταφοράς και Διορθωτικό Παράγοντα που υπολογίζεται σε ετήσια βάση για τον ισολογισμό μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογιζόμενων μεγεθών.

Ο συντελεστής απόδοσης των απασχολούμενων κεφαλαίων είναι ο εκάστοτε από τη ΡΑΕΚ εγκεκριμένος συντελεστής απόδοσης ιδίων κεφαλαίων.

Σε κάθε περίπτωση ο Προμηθευτής απλώς μετακυλίνει στους πελάτες του, χωρίς επιπλέον κέρδος, τις δαπάνες που υφίσταται στο πλαίσιο του τιμολογίου Δ-ΧΣ (χρήση Συστήματος Μεταφοράς).

- Δ-ΧΜ Διατίμηση χρήσης του Συστήματος Διανομής σε επίπεδο Μέσης Τάσης (11kV ή 22 kV) την οποία εφαρμόζει ο Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής και χρεώνει σχετικά τους προμηθευτές που χρησιμοποιούν το Σύστημα Διανομής της Μέσης Τάσης. (Η κατανομή εξόδων στη μέση και χαμηλή τάση γίνεται με βάση τα συνολικά έξοδα Διανομής όπως προκύπτουν από τους εγκεκριμένους διαχωρισμένους λογαριασμούς της ΑΗΚ σε αναλογία (προς το παρόν) 55% για τη Μέση και 45% για τη Χαμηλή Τάση.)

Η χρέωση για τη χρήση του Συστήματος Διανομής στη Μέση Τάση, εφαρμόζεται για τους Καταναλωτές που συνδέονται στη Μέση ή τη Χαμηλή Τάση.

Η χρέωση αυτή περιλαμβάνει το Συνολικό αντάλλαγμα για την ΑΗΚ ως Ιδιοκτήτη του Συστήματος Διανομής στη Μέση Τάση και για την παροχή των υπηρεσιών από το Δίκτυο Μέσης Τάσης. Το Συνολικό αυτό αντάλλαγμα ελέγχεται λαμβάνοντας υπόψη το λειτουργικό κόστος της ΑΗΚ-Διανομή, τις αποσβέσεις των επενδύσεων, την απόδοση των απασχολούμενων κεφαλαίων της ΑΗΚ-Διανομή (Μέση Τάση) πιθανά κίνητρα για την οικονομική αποδοτικότητα της ΑΗΚ-Διανομή και Διορθωτικό Παράγοντα που υπολογίζεται σε ετήσια βάση για τον ισολογισμό μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογισμένων μεγεθών όπως αναλογούν στο Δίκτυο Διανομής Μέσης Τάσης.

Ο συντελεστής απόδοσης των απασχολούμενων κεφαλαίων είναι ο εκάστοτε από τη ΡΑΕΚ εγκεκριμένος συντελεστής απόδοσης ιδίων κεφαλαίων.

Σε κάθε περίπτωση ο Προμηθευτής απλώς μετακυλίζει στους πελάτες του, χωρίς επιπλέον κέρδος, τις δαπάνες που υφίσταται στο πλαίσιο του τιμολογίου Δ-ΧΜ (χρήση Δικτύου στη Μέση Τάση). Επίσης ο Προμηθευτής μετακυλίζει στους πελάτες του τις δαπάνες που υφίσταται για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς.

Δ-XX Διατίμηση χρήσης του συστήματος Διανομής σε επίπεδο Χαμηλής Τάσης, την οποία εφαρμόζει ο Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής και χρεώνει σχετικά τους προμηθευτές που χρησιμοποιούν το Σύστημα Διανομής της Χαμηλής Τάσης. (Η κατανομή εξόδων στη μέση και χαμηλή τάση γίνεται με βάση τα συνολικά έξοδα Διανομής όπως προκύπτουν από τους εγκεκριμένους διαχωρισμένους λογαριασμούς της ΑΗΚ σε αναλογία (προς το παρόν) 55% για τη Μέση και 45% για τη Χαμηλή Τάση.)

Η χρέωση για τη χρήση του Συστήματος Διανομής, στη Χαμηλή Τάση, εφαρμόζεται για τους καταναλωτές που συνδέονται στη Χαμηλή Τάση.

Η χρέωση αυτή περιλαμβάνει το Συνολικό αντάλλαγμα για την ΑΗΚ ως κυρίου του Συστήματος Διανομής στη Χαμηλή Τάση και για την παροχή των υπηρεσιών από το Δίκτυο Χαμηλής Τάσης. Το συνολικό αυτό αντάλλαγμα ελέγχεται λαμβάνοντας υπόψη το λειτουργικό κόστος της ΑΗΚ-Διανομή, τις αποσβέσεις των επενδύσεων, την απόδοση

των απασχολούμενων κεφαλαίων της ΑΗΚ-Διανομή, πιθανά κίνητρα για την οικονομική αποδοτικότητα της ΑΗΚ-Διανομή και Διορθωτικό Παράγοντα που υπολογίζεται σε ετήσια βάση για τον ισολογισμό μεταξύ απολογιστικού και προϋπολογιζόμενων μεγεθών, όλα όπως αναλογούν στο Δίκτυο Διανομής Χαμηλής Τάσης.

Ο συντελεστής απόδοσης των απασχολούμενων κεφαλαίων είναι ο εκάστοτε από τη ΡΑΕΚ εγκεκριμένος συντελεστής απόδοσης ιδίων κεφαλαίων.

Σε κάθε περίπτωση ο Προμηθευτής απλώς μετακυλίζει στους πελάτες του, χωρίς επιπλέον κέρδος, τις δαπάνες που υφίσταται στο πλαίσιο του τιμολογίου Δ-ΧΧ (χρήση Δικτύου στη Χαμηλή Τάση). Επίσης ο Προμηθευτής μετακυλίζει στους πελάτες του τις δαπάνες που υφίσταται για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς και του Συστήματος Διανομής στη Μέση Τάση.

Δ-ΕΣ Εσωτερική διατίμηση ΑΗΚ στο πλαίσιο της σύμβασης αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ του τομέα της ΑΗΚ που ασκεί τη δραστηριότητα προμήθειας σε πελάτες και του τομέα παραγωγής της ΑΗΚ (λόγω δεσπόζουσας θέσης της ΑΗΚ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας).

Δ-ΕΥ Διατίμηση παροχής Επικουρικών Υπηρεσιών.

Δ-ΕΛ Διατίμηση Εμπορολογιστικής Διαχείρισης. Η διατίμηση υπηρεσιών εμπορολογιστικής διαχείρισης ελέγχεται λαμβάνοντας υπόψη ένα ελάχιστο αποδεκτό επίπεδο ποιότητας υπηρεσιών (Standard of Service).

Η χρέωση Εμπορολογιστικής Διαχείρισης του Καταναλωτή αντανakλά το κόστος των υπηρεσιών παροχής και εγκατάστασης μετρητή, καταγραφής της κατανάλωσης, έκδοσης και είσπραξης τιμολογίων, χρηματοοικονομικές δαπάνες από καθυστερήσεις πληρωμών, λειτουργία εμπορικών γραφείων του Προμηθευτή σε περιφερειακή βάση, παροχή συμβουλευτικών και άλλων υπηρεσιών υποστήριξης προς τον Καταναλωτή, κλπ. Η χρέωση αυτή περιλαμβάνει αποσβέσεις σχετικών επενδύσεων και ένα εύλογο περιθώριο (margin) επί του κόστους εμπορολογιστικής διαχείρισης.

Δ-ΔΣ Τέλη (fees) για την κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και για Υπηρεσίες Δημόσιας Ωφέλειας, για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συστημάτων Συμπαράγωγής.

- * Επίσης ρυθμιζόμενες είναι οποιοσδήποτε «ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ» ή «ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ».

7.2 ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Όλες οι Διατιμήσεις σε Καταναλωτές είναι ρυθμιζόμενες και εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ.

Κάθε διατίμηση προμήθειας σε Καταναλωτή (Δ-ΠΠ) πρέπει να περιλαμβάνει χρεώσεις για τα ακόλουθα στοιχεία δαπανών που να τηρούνται με διακριτό τρόπο στο εσωτερικό λογιστικό σύστημα της κάθε επιχείρησης:

- (1) Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που αντανακλά το κόστος του προμηθευτή για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και που μπορεί να κατανέμεται σε σκέλος ισχύος και σε σκέλος ενέργειας (π.χ. μετακύλιση στους καταναλωτές όλων των σχετικών δαπανών που υφίσταται η ΑΗΚ ως Προμηθευτής στο πλαίσιο της Διατίμησης Δ-ΕΣ).
- (2) Χρήση του Συστήματος Μεταφοράς (μετακύλιση στους καταναλωτές των δαπανών που υφίσταται ο Προμηθευτής στο πλαίσιο της Διατίμησης Δ-ΧΣ).
- (3) Χρήση του Συστήματος Διανομής στη Μέση Τάση, εφόσον ο Καταναλωτής συνδέεται στη Μέση Τάση (μετακύλιση στους καταναλωτές των δαπανών που υφίσταται ο Προμηθευτής στο πλαίσιο της Διατίμησης Δ-ΧΜ).
- (4) Χρήση του Συστήματος Διανομής στη Χαμηλή Τάση, εφόσον ο καταναλωτής συνδέεται στη Χαμηλή Τάση (μετακύλιση στους καταναλωτές των δαπανών που υφίσταται ο Προμηθευτής στο πλαίσιο της διατίμησης Δ-ΧΧ).
- (5) Υπηρεσίες Εμπορολογιστικής Διαχείρισης που αντανακλά το κόστος της εμπορολογιστικής διαχείρισης του Καταναλωτή από τον Προμηθευτή του (μετακύλιση στους καταναλωτές των δαπανών που υφίσταται ο Προμηθευτής στο πλαίσιο της Διατίμησης Δ-ΕΛ).
- (6) Παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών, εφόσον υπάρχουν επικουρικές υπηρεσίες που παρέχονται ειδικά στον συγκεκριμένο Καταναλωτή (όπως άεργος ισχύς) επιπλέον των επικουρικών υπηρεσιών που παρέχονται γενικά στο Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, ή ακόμα εκπτώσεις για τη συγκεκριμένη

κατανάλωση επειδή ο συγκεκριμένος Καταναλωτής παρέχει επικουρική υπηρεσία στο Σύστημα Μεταφοράς όπως η αποδοχή από τον Καταναλωτή διακοπτόμενης διατίμησης (μετακύλιση στους καταναλωτές των δαπανών που υφίσταται ο Προμηθευτής στο πλαίσιο της διατίμησης Δ-ΕΥ).

- (7) Κάλυψη των δαπανών για την παροχή Υπηρεσιών Δημόσιας Ωφέλειας ή για την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας / Συστημάτων Συμπαραγωγής και οι οποίες επιμερίζονται σε όλους τους Καταναλωτές, στο μέτρο που δεν καλύπτονται από άλλους πόρους, π.χ. κρατικός προϋπολογισμός (μετακύλιση στους καταναλωτές των δαπανών που υφίσταται ο Προμηθευτής στο πλαίσιο της διατίμησης Δ-ΔΣ).

Για κάθε ένα από τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να καλύπτεται η συνολική αξία όλων των εύλογων εξόδων τα οποία διενεργήθηκαν κατά τη διεξαγωγή των εργασιών σε αποδοτική βάση για την παροχή της αντίστοιχης υπηρεσίας.

7.3 ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ

Κάθε προμηθευτής υποχρεούται να δημοσιοποιεί, μόλις αυτό καταστεί εύλογα πρακτικό, υπό τη μορφή τιμοκαταλόγου, το εγκεκριμένο από τη ΡΑΕΚ Σχέδιο Διατιμήσεων με τις χρεώσεις που εφαρμόζει σε κάθε κατηγορία πελατών του.

Ο προμηθευτής που κατέχει δεσπόζουσα θέση (δηλαδή η ΑΗΚ) υποχρεούται να δημοσιοποιεί όλα τα στοιχεία της τελικής χρέωσης σε πελάτη από (1) έως και (7) τόσο για τους επιλέγοντες όσο και για τους μη επιλέγοντες πελάτες. Οι εναλλακτικοί προμηθευτές υποχρεούνται να δημοσιεύουν μόνο τα στοιχεία της τελικής διατίμησης σε πελάτη από (2) έως και (7) για τους επιλέγοντες πελάτες.

Εκπτώσεις επί των χρεώσεων των τιμοκαταλόγων επιτρέπονται, ύστερα από έγκριση της ΡΑΕΚ, εφόσον ο προμηθευτής δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά, σύμφωνα με την εμπορική πολιτική που εφαρμόζει ο Προμηθευτής και τους όρους που έχει δημοσιοποιήσει, τηρουμένων των αρχών του υγιούς ανταγωνισμού και της αποφυγής σταυροειδών επιδοτήσεων (διεπιδοτήσεων). Ο Προμηθευτής που κατέχει δεσπόζουσα θέση δικαιούται όμως να υποβάλει στη ΡΑΕΚ τεκμηριωμένη εισήγηση για έγκριση νέων χαμηλότερων Διατιμήσεων.

7.4 ΕΥΛΟΓΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ [RETURN ON CAPITAL EMPLOYED (ROCE)]

Θα επιτρέπεται Ποσοστό Απόδοσης Απασχολούμενου Ενεργητικού (Πάγιο Ενεργητικό σε ανατιμημένες αξίες και Κεφάλαιο Κίνησης) για κάθε δραστηριότητα.

Για τις δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής Ηλεκτρισμού, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ξεχωριστό ποσοστό Απόδοσης Απασχολούμενου Ενεργητικού κυρίως λόγω του διαφορετικού επιχειρηματικού κινδύνου που ενυπάρχει στην κάθε δραστηριότητα. Το ποσοστό Απόδοσης θα καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ ανάλογα με τις χρηματοοικονομικές συνθήκες που επικρατούν.

Προς το παρόν καθορίζονται Ποσοστά Απόδοσης 8% για την Παραγωγή και 5.75% για τη Μεταφορά και Διανομή.

7.5 ΑΪΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Θα επιτρέπονται ως έξοδο οι αποσβέσεις στοιχείων Πάγιου Ενεργητικού σε ανατιμημένες αξίες.

Οι χρόνοι απόσβεσης των διάφορων Στοιχείων Πάγιου Ενεργητικού εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ για όλες τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την Ηλεκτρική Ενέργεια.

7.6 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Σε πρώτη φάση αναπτύσσονται οι διατιμήσεις για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς και του Συστήματος Διανομής στη Μέση και Χαμηλή Τάση (Δ-ΧΣ, Δ-ΧΜ και Δ-ΧΧ) και η Διατίμηση Παροχής Επικουρικών Υπηρεσιών (Δ-ΕΥ).

Σύμφωνα με το Νόμο, Ν.122(Ι)/2003, Άρθρα 102(3) και 102(4) και τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2003/54/ΕΚ, η ΑΗΚ οφείλει να τηρεί ξεχωριστούς λογαριασμούς για τις διάφορες ηλεκτρικές δραστηριότητες δηλαδή, Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια. Οι ξεχωριστοί αυτοί λογαριασμοί κατά δραστηριότητα αποτελούν τη βάση υπολογισμού των Διατιμήσεων Ηλεκτρικής Ενέργειας με τις οποίες θα χρεώνονται τόσο οι πελάτες της Αρχής όσο και οι χρήστες του συστήματος Μεταφοράς ή/και του Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Επίσης το Άρθρο 32(2)(γ) του Νόμου προνοεί ότι όλοι οι κάτοχοι αδειών πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις δραστηριότητες για τις οποίες έχουν αδειοδοτηθεί.

8.0 ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

8.1 ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Η χρέωση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας εφαρμόζεται από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας στους πελάτες τους. Το συνολικό έσοδο του Προμηθευτή αντανακλά:

- (1) Το κόστος Παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (για την περίπτωση της ΑΗΚ αναφέρεται στην εσωτερική διατίμηση για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τη δραστηριότητα της Παραγωγής).
- (2) Τη διατίμηση για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς, περιλαμβανομένων των προσαυξήσεων.
- (3) Τη διατίμηση για τη χρήση του συστήματος Διανομής Μέσης ή/και Χαμηλής Τάσης (ανάλογα με την περίπτωση).
- (4) Τη διατίμηση για την Εμπορολογιστική Διαχείριση των πελατών (υπηρεσίες έκδοσης και είσπραξης λογαριασμών, χρηματοοικονομικές δαπάνες από καθυστερήσεις πληρωμών, λειτουργία εμπορικών γραφείων του προμηθευτή σε περιφερειακή βάση, παροχή συμβουλευτικών και άλλων υπηρεσιών υποστήριξης προς τους πελάτες, κλπ).
- (5) Το τέλος για παροχή Υπηρεσιών Δημόσιας Ωφέλειας και προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Συμπαραγωγής, κλπ.
- (6) Εύλογο Κέρδος

Μια τυπική τελική Διατίμηση προς Καταναλωτή (Δ-ΠΠ) πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

$$\Delta\text{-ΠΠ} = (\text{Κόστος Παραγωγής}) + (\Delta\text{-ΧΣ}) + (\Delta\text{-ΧΜ}) + (\Delta\text{-ΧΧ}) + (\Delta\text{-ΕΥ}) + (\Delta\text{-ΕΛ}) + (\Delta\text{-ΔΣ}) + (\text{Εύλογο Κέρδος})$$

Η χρέωση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στους Καταναλωτές πρέπει να έχει το κατάλληλο επίπεδο και την αναγκαία διάρθρωση ώστε:

- ✓ Να παρέχει επαρκή κίνητρα ορθολογικής χρήσης της ενέργειας και εξομάλυνσης των διακυμάνσεων του φορτίου
- ✓ Να αντανακλά κατά το δυνατόν το μακροχρόνιο οριακό κόστος που προκαλεί η μορφή της καμπύλης φορτίου κάθε κατηγορίας καταναλωτών στο σύνολο της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που διακινεί ο προμηθευτής

Για την επίτευξη των παραπάνω προβλέπονται οι εξής δυνατότητες:

- (1) Κατανομή των χρεώσεων σε σκέλος ισχύος και σκέλος ενέργειας, σύμφωνα με συντελεστές που εφαρμόζονται για κάθε κατηγορία καταναλωτών ανάλογα με τα ιστορικά στοιχεία και εκτιμήσεις της καμπύλης φορτίου της υπόψη κατηγορίας καταναλωτών.
- (2) Κατανομή των χρεώσεων του σκέλους ισχύος και του σκέλους ενέργειας για τις διάφορες ώρες ενός 24ώρου καθώς και κατανομή μεταξύ εργάσιμων ή μη ημερών και εποχών του χρόνου.
- (3) Εφαρμογή των χρεώσεων του σκέλους ενέργειας κατά χρονικές ζώνες, ως κίνητρο για εξοικονόμηση ενέργειας.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι σε αυτή τη φάση ανοίγματος της αγοράς οι Διατιμήσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας οφείλουν να βασίζονται κυρίως σε κοστολογικά χαρακτηριστικά. Στο πλαίσιο αυτό και για την αντιμετώπιση αβέβαιων παραγόντων διαμόρφωσης ορισμένων εξόδων θα υπάρχουν μηχανισμοί αυτόματης αναπροσαρμογής των αντίστοιχων χρεώσεων των Διατιμήσεων.

8.2 ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΤΕΛΙΚΩΝ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΣΕ ΠΕΛΑΤΕΣ

Ο Πίνακας I παρουσιάζει μια τυπική δομή Τελικής Διατίμησης προς καταναλωτές Υψηλής Τάσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ I	
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΤΙΜΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΙΑΙΑ ΧΡΕΩΣΗ
Χρέωση Παραγωγής (Γ)	$\Gamma = A + B$
Σκέλος Ισχύος (Α)	Κ€ (Euro) / kVA
Σκέλος Ενέργειας (Β)	Κ€(Euro) / MWh
Χρέωση για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς (Δ)	Κ€(Euro) / MWh
Χρέωση για την Εμπορολογιστική Διαχείριση των καταναλωτών (Ε)	Κ€(Euro) / καταναλωτή
Τέλος για Υπηρεσίες Δημόσιας Ωφελείας και Παροχέα Καθολικής Υπηρεσίας (Ζ)	Κ€(Euro) / MWh
Τέλος για Προώθηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και	Κ€(Euro) / MWh

Συμπαγωγής (H)	
Τέλος για Επικουρικές Υπηρεσίες Συστήματος (Θ)	Κ€(Euro) / MWh
Τέλος για λοιπές προσαυξήσεις (π.χ. δαπάνες λειτουργίας του Διαχειριστή του Συστήματος) (I)	Κ€(Euro) / MWh
Τελική Διατίμηση Καταναλωτών Υψηλής Τάσης	$\Gamma + \Delta + E + Z + H + \Theta + I$

Ο Πίνακας II παρουσιάζει μια τυπική δομή Τελικής Διατίμησης προς καταναλωτές Μέσης Τάσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ II	
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΤΙΜΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΙΑΙΑ ΧΡΕΩΣΗ
Χρέωση Παραγωγής (Γ)	$\Gamma = A + B$
Σκέλος Ισχύος (A)	Κ€(Euro) /kVA
Σκέλος Ενέργειας (B)	Κ€(Euro) / MWh
Χρέωση για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς (Δ)	Κ€(Euro) / MWh
Χρέωση για τη χρήση του Συστήματος Διανομής στη Μέση Τάση (E)	Κ€(Euro) / MWh
Χρέωση για την Εμπορολογιστική Διαχείριση των καταναλωτών (Z)	Κ€(Euro) / καταναλωτή
Τέλος για Υπηρεσίες Δημόσιας Ωφέλειας και Παροχέα Καθολικής Υπηρεσίας (H)	Euro / MWh
Τέλος για Προώθηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής (Θ)	Κ€(Euro) / MWh
Τέλος για Επικουρικές Υπηρεσίες Συστήματος (I)	Κ€(Euro) / MWh
Τέλος για λοιπές προσαυξήσεις (π.χ. δαπάνες λειτουργίας του Διαχειριστή του Συστήματος) (K)	Κ€(Euro) / MWh
Τελική Διατίμηση Καταναλωτών Μέσης Τάσης	$\Gamma + \Delta + E + Z + H + \Theta + I + K$

Ο Πίνακας III παρουσιάζει μια τυπική δομή τελικής Διατίμησης προς καταναλωτές Χαμηλής Τάσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ III	
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΤΙΜΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΙΑΙΑ ΧΡΕΩΣΗ
Χρέωση Παραγωγής (Γ) Ενέργεια (Ημέρας) (Α) Ενέργεια (Νύχτας) (Β)	$\Gamma = A + B$ Κ€(Euro) / MWh
Χρέωση για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς (Δ)	Κ€(Euro) / MWh
Χρέωση για τη χρήση του Συστήματος Διανομής στη Μέση Τάση (Ε)	Κ€(Euro) / MWh
Χρέωση για τη χρήση του Συστήματος Διανομής στη Χαμηλή Τάση (Ζ)	Κ€(Euro) / MWh
Χρέωση για την Εμπορολογιστική Διαχείριση των καταναλωτών (Η)	Κ€(Euro) / καταναλωτή
Τέλος για Υπηρεσίες Δημόσιας Ωφέλειας και Παροχέα Καθολικής Υπηρεσίας (Θ)	Κ€(Euro) / MWh
Τέλος για Προώθηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής (Ι)	Κ€(Euro) / MWh
Τέλος για Επικουρικές Υπηρεσίες Συστήματος (Κ)	Κ€(Euro) / MWh
Τέλος για λοιπές προσαυξήσεις (π.χ. δαπάνες λειτουργίας του Διαχειριστή του Συστήματος) (Λ)	Κ€(Euro) / MWh
Τελική Διατίμηση Καταναλωτών Χαμηλής Τάσης	$\Gamma + \Delta + E + Z + H + \Theta + I + K + \Lambda$

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, τα Τιμολόγια των καταναλωτών θα περιλαμβάνουν φορολογικές και άλλες τυχόν επιβαρύνσεις (ΦΠΑ κλπ). Η ΡΑΕΚ όμως, θα καθορίζει από καιρού εις καιρό ποιες πληροφορίες και με ποιο τρόπο θα φαίνονται στα Τιμολόγια (Λογαριασμούς) που θα στέλνονται στους καταναλωτές λαμβανομένων υπόψη και πρακτικών προβλημάτων εκτύπωσης και παρουσίασης των Λογαριασμών.

8.3 ΧΡΕΩΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ή ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Η χρέωση Επικουρικών Υπηρεσιών (άεργος ισχύς για ρύθμιση τάσεως, ρύθμιση συχνότητας, λειτουργικές και μακροχρόνιες εφεδρείες, ικανότητα κρύας εκκίνησης, κλπ) πραγματοποιείται μέσω του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και αποτελεί μέρος του λογαριασμού προσαυξήσεων.

Οι προμηθευτές πληρώνουν τον ΔΣΜ για τις σχετικές υπηρεσίες στο πλαίσιο της διατίμησης Δ-ΧΣ για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς και μετακυλύουν το κόστος στους καταναλωτές εφαρμόζοντας τις αρχές που αναφέρθηκαν σχετικά στο κεφάλαιο για τις τελικές διατιμήσεις προς πελάτες.

Επιπλέον, υπάρχουν περιπτώσεις μεγάλων καταναλωτών στους οποίους ο προμηθευτής παρέχει ειδικές επικουρικές υπηρεσίες, όπως άεργο ισχύ για κατανάλωση από πελάτες. Στις περιπτώσεις αυτές, η παρεχόμενη υπηρεσία μπορεί να τιμολογείται και ως χωριστό στοιχείο των διατιμήσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

8.4 ΧΡΕΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

Οι πόροι για την ανάκτηση των βάσει του Νόμου εγκεκριμένων δαπανών για Υπηρεσίες Δημοσίας Ωφέλειας, θα προέρχονται από τέλος (fee) που θα επιβάλλεται στο σύνολο των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις και διεπιδοτήσεις μεταξύ καταναλωτών αναλογικά με την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνουν. Το τέλος αυτό θα εισπράττεται από τον κάθε Προμηθευτή από τους πελάτες του και θα καταβάλλεται στο ΔΣΜ για τον σχετικό διακανονισμό.

8.5 ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΛΟΓΩ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Στις Διατιμήσεις ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να περιληφθούν Ρήτρες Αναπροσαρμογής Καυσίμων, οι οποίες κάθε μήνα αυτόματα, θα αναπροσαρμόζουν τις εν λόγω Διατιμήσεις ανάλογα με τις μεταβολές των τιμών του πετρελαίου ή/και άλλων καυσίμων έναντι της τιμής βάσης που ελήφθη υπόψη κατά το χρόνο κατάρτισης τους. Οι τιμές των καυσίμων βάσει των οποίων θα γίνεται η αυτόματη αναπροσαρμογή των Διατιμήσεων θα είναι το ελεγμένο από τη ΡΑΕΚ μέσο σταθμικό κόστος αποθεμάτων των καυσίμων κάθε Παραγωγού λαμβάνοντας υπόψη τη θερμογόνο δύναμη του καυσίμου, τη 10th ημέρα έκαστου μηνός. Ο τρόπος ελέγχου θα αποφασίζεται από τη ΡΑΕΚ.

Η τιμή βάσης για τα διάφορα καύσιμα βάσει της οποίας θα καταρτίζονται και θα αναπροσαρμόζονται οι Τελικές Διατιμήσεις, θα καθορίζονται από τη ΡΑΕΚ από καιρού εις καιρό και προς το παρόν είναι:

Χρησιμοποιηθέν Καύσιμο,
 ΜΑΖΟΥΤ (HEAVY FUEL OIL) Μικτής
 Θερμογόνου Δύναμης (Gross
 Calorific Value) 43000KJ/Kg.

Κ€50.00 το μετρικό τόνο

ή

Χρησιμοποιηθέν Καύσιμο Μικτής
 Θερμογόνου Δύναμης (Gross Calorific
 Value) 43GJ

Κ€50.00

8.6 ΔΙΑΦΟΡΑ

- (α) Η κατάρτιση των Διατιμήσεων θα γίνεται με αναφορά σε μια μεσοπρόθεσμη περίοδο πέντε (5) ετών. Κάθε έτος θα πραγματοποιείται επανεξέταση των ρυθμιζόμενων Διατιμήσεων και θα εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ οι ετήσιες αναπροσαρμογές (εκτός από τις αυτόματες αναπροσαρμογές).
- (β) Κάθε Προμηθευτής θα επωμίζεται το κόστος των απωλειών στο Σύστημα που προκαλείται από την καταγραμμένη κατανάλωση των πελατών του, όπως περιλαμβάνεται στα τέλη του δικτύου Μεταφοράς και Διανομής.
- (γ) Λόγω του ότι τα επιτρεπόμενα έσοδα είναι αποτέλεσμα πρόβλεψης της ζήτησης ηλεκτρικού ρεύματος, και τα πραγματικά έσοδα είναι αποτέλεσμα πραγματικής ζήτησης, θα προκύπτει μια διαφορά η οποία θα λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό των επιτρεπόμενων εσόδων του επόμενου έτους. Τη διαφορά αυτή, η ΡΑΕΚ, μπορεί να επιτρέψει στον προμηθευτή να την ανακτά πλήρως στο επόμενο έτος.

8.7 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Κατά την πρώτη πενταετία εφαρμογής των παρόντων κανόνων διαμόρφωσης Διατιμήσεων, προκειμένου να αποφασισθεί το τελικό επίπεδο κάθε διατίμησης θα συνεκτιμηθούν οι ακόλουθοι παράγοντες:

- (α) Η ιστορική διαμόρφωση των διατιμήσεων της ΑΗΚ, οι οποίες πιθανόν να μην αντανακλούν πλήρως τα στοιχεία κόστους και αποδόσεων κεφαλαίου που υπεισέρχονται στις Διατιμήσεις.
- (β) Η παροχή κινήτρων για ταχεία σύγκλιση προς τα επίπεδα κόστους που αντιστοιχούν στη διεθνή και ιδίως στην καλύτερη ευρωπαϊκή πρακτική λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της Κυπριακής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.
- (γ) Η ομαλή και σταδιακή μετάβαση από το μονοπωλιακό σύστημα που ίσχυε μέχρι τώρα στο καθεστώς της ελεύθερης και ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Η εκτίμηση των πιο πάνω παραγόντων μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικές Διατιμήσεις από αυτές που θα προέκυπταν από την αυστηρή εφαρμογή της παρούσας Μεθοδολογίας.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται, ότι οι αποζημιώσεις αυτές δεν αφορούν στοιχεία κόστους τα οποία έχουν ήδη περιληφθεί στη διαμόρφωση των διατιμήσεων ώστε να αποφεύγεται διπλή χρέωση.

Τυπώθηκε στο Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Μιχαλάκη Καραολή, 1445 Λευκωσία, Τηλ. 22405824, Φαξ 22303175 – www.mof.gov.cy/gpo
Αντίτυπα της Επίσημης Εφημερίδας πωλούνται προς €1,00 το καθένα – Ετήσια συνδρομή: €40,00